

Kohtuasi C-585/20

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

5. november 2020

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Juzgado Contencioso-Administrativo n.º 2 de Valladolid
(Valladolidi halduskohus nr 2, Hispaania)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

22. september 2020

Kaebaja:

BFF Finance Iberia S.A.U.

Vastustaja:

Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León (Castilla-Leóni piirkonnaavalitsuse terviseamet)

JDO. CONTENCIOSO/ADMTVO. N. 2 (halduskohus nr 2)

VALLADOLID

[...]

[...] [kohtuasja, menetluse ja poolte andmed]

KOHTUMÄÄRUS

VALLADOLID, 22. september 2020

FAKTILISED ASJAOLUD

I.- Äriühingud ALIFAX SPAIN S.L., BIOTRONIK SPAIN S.A., EVOMED SL, EXACTECH IBÉRICA SL, FERRING SA, GETINGE GROUP SPAIN S.L., GlaxoSmithKline S.A., JUSTE FARMA SLU, JUSTE SAQF, L.F. GUERBET SA, LABORATORIOS ERN S.A., LABORATORIOS NORMON, S.A., LABORATORIOS RUBIÓ S.A., Laboratorios ViiV Healthcare S.L., LELEMAN, S.L., MEDCOM TECH S.A., Merck, Sharp & Dohme de España S.A.,

NACATUR 2 ESPAÑA, S.L. PHARMA MAR, S.A., RECOLETAS CASTILLA LEON, SHIRE PHARMACEUTICALS IBERICA SL, TEXTIL PLANAS OLIVERAS, S.A., ja ZIMMER BIOMET SPAIN S.L tarnisid aastatel 2014–2017 kaupu ja osutasid teenuseid meditsiinikeskustele, mis on CASTILLA–LEÓNI PIIRKONNAVALITSUSE TERVISEAMETI (edaspidi „vastustaja“) haldusalas.

Nimetatud amet jättis nende äriühingute väljastatud arved maksetähtpäevaks tasumata.

II.- Äriühing BFF FINANCE IBERIA, S.A.U. omandas nõudeõiguse loovutamise lepingute alusel **[lk 2]** eespool nimetatud äriühingutelt teatavad maksmata arvetele vastavad nõudeõigused.

III.- BFF FINANCE IBERIA, S.A.U. esitas 31. mail 2019 CASTILLA–LEÓNI PIIRKONNAVALITSUSE TERVISHOIUMINISTEERIUMI haldusalasse kuuluvale vastustajale kirjaliku maksenõude seoses järgmisega: põhisumma 124 662,71 eurot, millele lisandub vastav viivis seaduses 3/[20]04 ette nähtud määras; seaduses 3/04 ette nähtud määras viivis 43 296,61 eurot seoses arvetega, mis olid juba makstud pärast maksetähtpäeva, ja 40 eurot sissenõudmiskuludena iga arve pealt, mis ei olnud tasutud selleks seaduse 3/2004 artiklis 8 ettenähtud tähtaja jooksul.

Vastustaja seda nõuet ei rahuldanud.

IV.- BFF FINANCE IBERIA, S.A.U. esitas vaide seoses tegevusetusega, mis seisneb 31. mai 2019. aasta kirjale vastamata jätmises.

[...] [riigisiseseid õigusnormid, millel vaide põhineb]

V.- Pärast esitas ta kaebuse nõudega:

1. tunnistada tegevusetus, mille peale kaebus esitati, õigusvastaseks;
2. mõista vastustajaks olevalt ametilt välja järgmiste järgmistel alustel järgmised summad:
  - a. 40 eurot arve kohta sissenõudmiskuludena;
  - b. 51 610,67 eurot põhisummana, millele lisanduvad vastavad viivised kuni põhisumma tegeliku tasumiseni seaduses 3/2004 sätestatud tingimustel;
  - c. 43 626,79 eurot viivisena; **[lk 3]**
  - d. seadusjärgne intress viivise pealt alates vaide esitamisest;
  - e. kohtukulud.

Ta taotleb, et esitataks eelotsusetaotlus EUROOPA LIIDU KOHTULE.

VI.- Vastustaja esitas oma vastuse 27. veebruaril 2020.

Ta palub jätta kaebus rahuldamata.

[...]

[...]. [riigisisese õiguse menetluslikud kaalutlused]

IX.- Selle kohtuvaidluse lahendamisel on kohtul kahtlusi seoses kohaldatava ühenduse õiguse tõlgendamisega ja sellega, kas kohaldatav Hispaania õigus on sellega kooskõlas [...].

X.- Kui kohtumenetluse pooltel ja PROKURATUURIL paluti esitada oma seisukoht võimaluse kohta esitada EUROOPA LIIDU KOHTULE EUROOPA LIIDU TOIMIMISE LEPINGU artiklis 267 ette nähtud eelotsusetaotlus, esitasid pooled järgmised argumendid: **[lk 4]**

BFF FINANCE IBERIA, S.A.U., kes kordas oma seisukohta, väitis kokkuvõttes, et [siinne kohus] on kohustatud esitama eelotsusetaotluse [...].

VASTUSTAJA on eelotsusetaotluse esitamise vastu.

PROKURATUUR jõuab nii riigisiseses kui ka ühenduse kohtupraktikas ja õigusteoorias sedastatud kaalutlusi käesolevale kohtuasjale üle kandes järeldusele, et käesolevas asjas ei oleks eelotsusetaotluse esitamine vajalik ega asjakohane.

ÕIGUSLIKUD ARGUMENDID

I.- [...]: [kohtul tekkinud kahtluste kordus]

1.- [29. detsembri 2004. aasta s]eaduse 3/2004 hilinenud maksimisega võitlemise kohta äritehingute puhul (Ley 3/2004 por la que se establecen medidas de lucha contra la morosidad en las operaciones comerciales (millele on viidatud riigihangete seaduse konsolideeritud redaktsioonis (Texto Refundido de la Ley de Contratos del Sector Público; edaspidi „TRLCSP“) ja riigihangete seaduses (Ley de Contratos del Sector Público; edaspidi „LCSP“)) artiklis 8 on pärast direktiivi 2011/7/EL vastuvõtmist muudetud redaktsioonis sätestatud:

„1. Kui võlgnik maksimisega hilineb, on võlausaldajal õigus saada võlgnikult kindel summa 40 eurot, mis lisandub igal juhul võla põhisummale, ilma et seda oleks vaja sõnaselgelt nõuda.

Võlausaldajal on lisaks õigus nõuda võlgnikult kõikide nõuetekohaselt tõendatud sissenõudmiskulude hüvitamist, mis on talle tekkinud võlgniku maksimisega viivitamise tõttu ja mis ületavad eelmises lõikes märgitud summat.“ **[lk 5]**

[Kaebaja] on seisukohal, et kindel summa 40 eurot kuulub tasumisele iga arve, mitte menetluse pealt.

2.- Viivist hakatakse arvestama pärast kolmekümne päeva möödumist arve väljastamise kuupäevast; loetakse, et sellel kuupäeval on teine lepingupool juba sooritus teinud vastavalt TRLCSPs ja LCSPs sätestatule.

Selle kohta on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta direktiivis 2011/7/EL hilinevad maksimisega võitlemise kohta äritehingute puhul põhjenduses 23 sätestatud:

„[...] Riigiasutuste pikkade maksetähtaegade ja hilinevad maksimisega kaupade ja teenuste eest kaasneb põhjendamatu kulu ettevõtjatele. Seepärast on asjakohane võtta kasutusele erieeskirjad, mis käsitlevad äritehinguid kaupade tarnimiseks või teenuste osutamiseks ettevõtjate poolt riigiasutustele ning milles tuleks eelkõige ette näha maksetähtajad, mis üldreeglina ei ületa 30 kalendripäeva, välja arvatud juhul, kui [...] on selgesõnaliselt teisiti kokku lepitud ja kui see on lepingu eripära või konkreetse suunitluse tõttu objektiivselt põhjendatud, ning mingil juhul ei ületa 60 kalendripäeva“.

Direktiivis on sätestatud üldreegel, mille alusel ei või makseperiood olla pikem kui 30 päeva ja makse tegemine 60 päeva jooksul on lubatud ainult (i) poolte sõnaselgel kokkuleppel ja (ii) kui see on lepingu olemuse või tunnuste seisukohast objektiivselt põhjendatud.

Euroopa Komisjon, kes oli direktiivi 2011/7/EL algataja, märgib samuti, et riigiasutused peavad maksma 30 päeva jooksul ja võivad seda teha 60 päeva jooksul ainult erandlikel asjaoludel.

3.- Küsimus sellest, kas käibemaks tuleb arvata viivise arvutamisel aluseks võetava summa hulka. [lk 6]

Direktiivis 2011/7/EL hilinevad maksimisega võitlemise kohta äritehingute puhul, millest tuleneb seaduse 3/2004 kehtiv redaktsioon, on artiklis 2 „makstav summa“ määratletud kui „põhisumma, mis oleks pidanud olema makstud lepingukohase või seadusejärgse maksetähtaja jooksul, sealhulgas kohaldatavad maksud, tollimaksud, tasud või lõivud, mis on esitatud arvel või samaväärsel maksetaotlusel“.

Kas direktiivi tuleb tõlgendada nii, et samas direktiivis ettenähtud viivise arvutamisel aluseks võetava summa hulka arvatakse käibemaks, mis kuulub tasumisele tehtud sooritus eest ja mille summa on arvel märgitud?

[...] [vastustaja on seisukohal, et eelotsusetaotlust ei ole vaja esitada]

III.- KÜSIMUSE ESITAMINE

Viivise ja sissenõudmiskulude valdkonnas kohaldatav ühenduse õigus sisaldub EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU 16. veebruari 2011. aasta direktiivis 2011/7/EL hilinevad maksimisega võitlemise kohta äritehingute puhul.

Selle artikli 4 „Ettevõtjate ja riigiasutuste vahelised tehingud“ lõikes 1 on öeldud: [lk 7]

„1. Liikmesriigid tagavad, et selliste äritehingute puhul, kus võlgnik on riigiasutus, on võlausaldajal õigus saada ilma vastavat meeldetuletust esitamata seadusjärgset viivist pärast lõigetes 3, 4 või 6 kindlaks määratud ajavahemike möödumist, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) võlausaldaja on täitnud oma lepingujärgsed ja õiguspärased kohustused ning
- b) võlausaldaja ei ole saanud makstavat summat õigel ajal, välja arvatud juhul, kui võlgnik ei ole viivituse eest vastutav“.

Sama direktiivi artiklis 6 „Võlgade sissenõudmiskulude hüvitamine“ on sätestatud:

„1. Liikmesriigid tagavad, et kui artikli 3 või 4 kohaselt tuleb äritehingute puhul maksta viivist, on võlausaldajal õigus võlgnikult sisse nõuda minimaalne kindel summa 40 eurot.

2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 nimetatud kindel summa kuulub maksmisele ilma vastava meeldetuletuseta ja see on ette nähtud võlausaldajale tekkivate sissenõudmiskulude hüvitamiseks.

3. Võlausaldajal on õigus nõuda võlgnikult lisaks lõikes 1 osutatud kindlale summale kõnealust kindlat summat ületavate ja võlgniku hilinenud maksmisest tulenevate mis tahes sissenõudmiskulude mõistlikku hüvitamist. See võib hõlmata kulusid, mis on muu hulgas tekkinud seoses juristi või inkassofirma poole pöördumisega“. [lk 8]

Lõpuks on viidatud õigusakti artikli 7 „Ebaõiglased lepingutingimused ja tavad“ lõikes 1 öeldud:

„1. Liikmesriigid sätestavad, et kui lepingutingimus või tava, mis on seotud maksetähtpäeva või -tähtajaga, viivisemääraga või sissenõudmiskulude hüvitamisega, on võlausaldaja suhtes äärmiselt ebaõiglane, siis see kas ei ole jõustatav või annab alust kahjuhüvitise nõudmiseks.

Et otsustada, kas lepingutingimus või tava on võlausaldaja suhtes esimese lõigu tähenduses äärmiselt ebaõiglane, võetakse arvesse kõiki juhtumi asjaolusid, kaasa arvatud:

- a) mis tahes jämedat kõrvalekallet heast kaubandustavast, mis on vastuolus hea usu ja ausa käitumisega;
- b) kaupade või teenuste laadi ning
- c) seda, kas võlgnikul on objektiivseid põhjuseid kalduda kõrvale seadusjärgsest intressimäärast, maksetähtajast, nagu on osutatud artikli 3 lõikes 5,

artikli 4 lõike 3 punktis a, artikli 4 lõikes 4, artikli 4 lõikes 6 või artikli 6 lõikes 1 osutatud kindlast summast“.

Ning lõigetes 2 ja 3 on lisatud:

„2. Lõike 1 kohaldamisel eeldatakse, et tingimus või tava, mis välistab viivise nõudmise, on äärmiselt ebaõiglane“.

„3. Lõike 1 kohaldamisel eeldatakse, et lepingutingimus või tava, mis välistab artiklis 6 osutatud sissenõudmiskulude hüvitamise, on äärmiselt ebaõiglane“.
[lk 9]

IV.- Nagu eespool märgitud, tekivad kohtul – nii omaenda kui ka [...] [kaebaja] küsimuste alusel – siinkohal kahtlused selles, kuidas tuleb lahendada käesolev kohtuvaidlus.

Kahtlused, mis tekivad ja millega seoses soovitakse arvamust, on järgmised:

1.- Direktiivi 2011/7/EL artiklis 6 on sätestatud, et liikmesriigid tagavad, et kui äritehingute puhul tuleb maksta viivist, on võlausaldajal õigus võlgnikult sisse nõuda minimaalne kindel summa 40 eurot. See regulatsioon on üle võetud seaduse 3/2004 artikli 8 kehtivasse redaktsiooni. **KAHTLUS TEKIB SEOSSES SELLEGA, KAS 40 EUROT TULEB ARVESTADA ARVE KOHTA VÕI KORRAGA ESITATUD NÕUETE KOHTA.** Kui õigeks loetakse esimest tõlgendust, siis tekib küsimus, kas 40 euro väljamõistmiseks arve kohta vajalik eeltingimus on see, et kaebaja märgib need arved eraldi ära kõikides oma nõuetes nii haldus- kui ka halduskohtumenetluses, või piisab üldisest nõudest kõigi arvete kohta selleks, et seejärel saaks nõuda need 40 eurot arve kohta.

Selles küsimuses on vaidlus [...] kohtute vahel [...].

2.- [...] **[lk 10]** [direktiivi 2011/7 põhjenduse 23 kordamine]

[...]. [direktiivis sätestatud üldreegli kordamine]

[LCSP] artikli 198 lõikes 4 on sätestatud 60-päevane makseperiood igal juhul ja kõikide lepingute puhul, nähes ette algse 30-päevase perioodi kinnitamiseks ja lisaks veel 30 päeva maksmiseks.

Kas direktiivi tuleb tõlgendada nii, et liikmesriik võib kehtestada seadusega igal juhul, ilma sõnaselge kokkuleppe ja täiendava põhjenduseta lepingu olemuse ja tunnuste seisukohast 60-päevase makseperioodi? Kas see õigusnorm on eespool viidatud ühenduse õigusnormiga vastuolus?

3.-[...] Küsimus sellest, kas käibemaks tuleb arvata viivise arvutamisel aluseks võetava summa hulka.

[...] [direktiivi artikli 2 kordamine] [...] Kas direktiivi tuleb tõlgendada nii, et samas direktiivis ettenähtud viivise arvutamisel aluseks võetava summa hulka

arvatakse käibemaks, mis kuulub tasumisele tehtud soorituse eest ja mille summa on arvel märgitud? Või on seda vaja käsitleda eraldi ja määrata kindlaks, millal teine lepingupool käibemaksu maksuhaldurile maksab?

Kui teine lepingupool on tasunud käibemaksu arvete või tehtud töö aruannete eest, mille eest maksmine hilineb – mille tõttu tekib viivisenõue –, kui ta teeb selle perioodi käibemaksuarvelduse, millal sooritus tehti, see tähendab, kui ta on käibemaksu ära maksnud, siis kas tal [lk 11] on õigus saada viivist selle ette makstud maksu pealt, arvestades et teine lepingupool peab igal juhul tõendama, et ta on maksu tasunud?

Vastupidisel juhul, [kui] ta ei ole käibemaksu ära maksnud, ei tule viivist arvutada summa pealt, mida ta ei ole tasunud, kuna ei ole tekkinud mingit kahju, mida tuleks hüvitada.

Selles küsimuses ei ole Hispaania kohtud üksmeelel ja tõlgendused lahknevad.

[...] [riigisisese õiguse menetluslik kaalutus] [...] RESOLUTSIOON

Esitatud kaalutlustest lähtudes tuleb käesolevas asjas menetlus peatada, et esitada EUROOPA LIIDU KOHTULE järgmine eelotsuse küsimus:

„Kas, võttes arvesse EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU 16. veebruari 2011. aasta direktiivi 2011/7/EL hilinevad maksimisega võitlemise kohta äritehingute puhul artikli 4 lõiget 1, artiklit 6 ja artikli 7 lõikeid 2 ja 3, tuleb

direktiivi artiklit 6 tõlgendada nii, et 40 eurot tuleb igal juhul tasuda iga arve pealt, tingimusel et võlausaldaja on arved oma vaietes ja kaebustes eraldi ära märkinud, või tuleb 40 eurot tasuda arve kohta igal juhul, isegi kui on esitatud üldine nõue kõigi arvete kohta?

Kuidas tuleb tõlgendada [LCSP] artikli 198 lõiget 4[, milles] on sätestatud 60-päevane makseperiood igal juhul ja kõikide lepingute puhul, nähes ette algse 30-päevase perioodi kinnitamiseks ja lisaks veel 30 päeva maksmiseks, [lk 12] arvestades, et direktiivi põhjenduses 23 on sätestatud:

„Riigiasutuste pikkade maksetähtaegade ja hilinevad maksimisega kaupade ja teenuste eest kaasneb põhjendamatu kulu ettevõtjatele. Seepärast on asjakohane võtta kasutusele erieeskirjad, mis käsitlevad äritehinguid kaupade tarnimiseks või teenuste osutamiseks ettevõtjate poolt riigiasutustele ning milles tuleks eelkõige ette näha maksetähtajad, mis üldreeglina ei ületa 30 kalendripäeva, välja arvatud juhul, kui lepingus on selgesõnaliselt teisiti kokku lepitud ja kui see on lepingu eripära või konkreetse suunitluse tõttu objektiivselt põhjendatud, ning mingil juhul ei ületa 60 kalendripäeva“.[?]

Kuidas tuleb tõlgendada direktiivi artiklit 2? Kas direktiivi tuleb tõlgendada nii, et samas direktiivis ettenähtud viivise arvutamisel aluseks võetava summa hulka arvatakse käibemaks, mis kuulub tasumisele tehtud soorituse eest ja mille summa

on arvel märgitud? Või on seda vaja käsitleda eraldi ja määrata kindlaks, millal teine lepingupool käibemaksu maksuhaldurile maksab?

[...].

[...] [Viited kohtumääruse edastamisele, selle peale edasi kaebamise võimaluse puudumine ja allkiri]

[lk 13]

TÖÖDOKUMENT